

КОНСУЛЬТАЦІЯ

Від дати затвердження нового Типового положення про атестацію педагогічних працівників України минуло вже два роки. Проте і сьогодні виникає безліч запитань щодо процедури, правил та особливостей проведення атестації. І така ситуація насамперед стосується практичних психологів системи освіти

Олена КЕПКАНОВА,
завідувач НМЦ практичної психології і соціальної роботи Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Атестація практичних психологів системи освіти

Особливості та правила організації і проведення атестації практичних психологів визначають такі **нормативні документи**:

- Закон України «Про освіту» від 23.05.1991 № 1060-XII (далі — Закон про освіту);
- Перелік посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14.06.2000 № 963 (далі — Перелік);
- Положення про психологічну службу системи освіти України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 03.05.1999 № 127 у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 02.07.2009 № 616 (далі — Положення про психологічну службу);
- Типове положення про атестацію педагогічних працівників, затверджене наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930 (далі — Типове положення про атестацію).

Зокрема, статтею 21 Закону про освіту визначено, що за своїм статусом **практичні психологи належать до педагогічних працівників**. До Переліку включено посаду практичного психолога. Отже, практичні психологи системи освіти є педагогічними працівниками і відповідно до законодавства користуються всіма правами і гарантіями, передбаченими для них. Згідно з пунктом 3.5 Положення про психологічну службу атестація працівників психологічної служби — практичних психологів, соціальних педагогів, методистів з психологічної служби, директорів (завідувачів) навчально-методичних кабінетів (центрів) психологічної служби системи освіти — **здійснюється відповідно до законодавства**.

Основний документ, згідно з яким організовується і проводиться атестація всіх педагогічних працівників, якими є і практичні психологи, — Типове положення про атестацію.

Отже, **жодних винятків під час атестації практичних психологів законодавством не передбачено.**

ЗАПИТАННЯ — ВІДПОВІДЬ

Надсилайте свої запитання до редакції журналу «Практичний психолог: Школа»

e-mail: psycholog@mcfr.com.ua

Поштова адреса:
ТОВ «МЦФЕР-Україна»,
вул. М. Раскової, 11-А,
а/с 170, Київ, 02660

На ваші запитання відповідає **Світлана ОЛЕКСЕНКО**, практичний психолог НМЦ практичної психології Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Атестація практичного психолога при переході з одного навчального закладу до іншого

? Практичний психолог працював у дошкільному навчальному закладі з 2009 по 2011 рік. У 2011 році перейшов працювати до загальноосвітнього навчального закладу. Чи зберігається за ним присвоєна у 2010 році кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії»?

Оскільки практичний психолог перейшов на роботу з одного навчального закладу до іншого після набрання чинності наказом Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників» від 06.10.2010 № 930, то на працівника розповсюджуються норми Типового положення про атестацію педагогічних працівників (далі — Типове положення). Відповідно до пункту 3.22 Типового положення за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі, **зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії** (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації.

Згідно з пунктом 1.6 Типового положення **чергова атестація здійснюється один раз на п'ять років**. Оскільки практичний психолог атестувався у 2010 році, то присвоєна раніше кваліфікаційна категорія «спеціаліст другої категорії» має зберігатися до його наступної чергової атестації (2015 рік).

Урахування стажу роботи практичного психолога на посаді під час його атестації

? **Практичний психолог працює у загальноосвітньому навчальному закладі три роки. До цього він працював два роки у дошкільному навчальному закладі на посаді практичного психолога. Який стаж буде враховано під час його атестації?**

Для атестації педагогічного працівника, зокрема й практичного психолога, важливим є те, щоб на посаді особа працювала не менше двох років. Відповідно до пункту 3.13 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930 (*далі* — Типове положення), особи, прийняті на посади педагогічних працівників після закінчення вищих навчальних закладів, **атестуються не раніш як після двох років** роботи на займаній посаді.

У розглянутому випадку немає перерви в роботі під час переходу з одного навчального закладу до іншого. Тому стаж обчислюється від дня першого запису в трудовій книжці про прийняття на посаду практичного психолога і до жовтня поточного року (оскільки початок щорічного атестаційного періоду — 10 жовтня). Тобто, **стаж роботи цього практичного психолога на посаді — п'ять років**.

Важливим при цьому є те, що обидва місця роботи належать до системи освіти, тому при атестації практичного психолога варто врахувати пункт 3.22 Типового положення, згідно з яким за педагогічними працівниками, які переходять на роботу з одного навчального закладу до іншого, а також на інші педагогічні посади у цьому самому закладі, **зберігаються присвоєні кваліфікаційні категорії** (тарифні розряди) та педагогічні звання до наступної атестації.

Стаж роботи практичного психолога, який врахують під час атестації у системі освіти

? **Особа працює практичним психологом у загальноосвітньому навчальному закладі близько трьох років. Страховий стаж — 7 років 3 місяці. До цього вона працювала у консультативному центрі, що надавав всебічну психологічну допомогу населенню. У трудовій книжці зроблено запис про прийняття на посаду «психолога». Який стаж урахують особі для проходження атестації в системі освіти?**

Насамперед треба з'ясувати, чи належить посада, яку обіймала до працевлаштування в загальноосвітньому навчальному закладі особа, до педагогічних посад.

У Переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 14.06.2000 № 963 (*далі* — Перелік) подається перелік посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, серед яких визначено і посаду «практичний психолог».

У листі Міністерства освіти і науки України «Про зарахування часу роботи на посаді «психолог» до стажу педагогічної роботи практичних психологів загальноосвітніх та інших навчальних закладів» від 18.05.2001 № 1/9-193 зазначено: «Посада «практичний психолог» включена до даного переліку. Проте до затвердження «Положення про психологічну службу в системі освіти України» (наказ Міністерства освіти України від 01.07.1993 № 230, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26.07.1993 за № 101) вона мала назву «психолог» (інструктивний лист Державного Комітету СРСР з народної освіти від 27.04.1989 № 16 «Про введення посади психолога в закладах народної освіти»).

Якщо особа працювала в організації, що підпорядковується відомству, в якому введено посади педагогічних працівників (заклади охорони здоров'я, соціальні служби, заклади Міністерства внутрішніх справ України тощо), і назва її посади збігається з назвою, вказаною в Переліку, **тоді стаж її роботи враховують при проходженні атестації у школі**. Якщо особа не працювала на відповідній посаді, то під час атестації **враховується лише стаж роботи на посаді практичного психолога системи освіти**.

Чи можна атестувати практичного психолога загальноосвітнього навчального закладу, який пройшов курси підвищення кваліфікації, працюючи у дошкільному навчальному закладі?

Після закінчення вищого навчального закладу у 2005 році особа перебувала у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Потім вона влаштувалася на роботу практичним психологом у дошкільному навчальному закладі, у якому пропрацювала з 2008 по 2011 рік. За період роботи на цій посаді вона у 2010 році пройшла курси підвищення кваліфікації. У 2011 році перейшла працювати до загальноосвітнього навчального закладу на посаду практичного психолога. Чи може атестаційна комісія відмовити їй у проходженні чергової атестації у 2012/2013 навчальному році, мотивуючи це тим, що курси підвищення кваліфікації пройдено на посаді практичного психолога у дошкільному навчальному закладі?

Атестація педагогічних працівників, зокрема й практичних психологів, проводиться відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930 (далі — Типове положення).

Відповідно до пункту 1.7 Типового положення умовою чергової атестації педагогічних працівників є **обов'язкове проходження не рідше одного разу на п'ять років** підвищення кваліфікації на засадах вільного вибору форм навчання, програм навчальних закладів.

Ця вимога **не розповсюджується на педагогічних працівників**, які працюють перші п'ять років після закінчення вищого навчального закладу.

Пунктом 3.14 Типового положення передбачено, що на час перебування у відпустці у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку (якщо дитина потребує домашнього догляду — до досягнення нею шестирічного віку) за педагогічними працівниками зберігаються кваліфікаційні категорії (тарифні розряди), педагогічні звання. **Час перебування у таких відпустках не враховується при визначенні строку чергової атестації.**

У даному випадку особа закінчила вищий навчальний заклад у 2005 році і після цього три роки перебувала у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. З моменту закінчення вищого навчального закладу, виключаючи три роки відпустки, пройшло чотири роки (2005 + 3 = 2008; 2012 - 2008 = 4). Окрім того особа пройшла курси підвищення кваліфікації на посаді практичного психолога у загальноосвітньому навчальному закладі у 2010 році. З моменту їх проходження до моменту початку атестаційного періоду 2012/2013 навчального року також не пройшло п'яти років.

Курси підвищення кваліфікації для практичних психологів дошкільних навчальних закладів **не можна розглядати як нефахові.** Відповідно до Положення про психологічну службу практичні психологи не поділяються на практичних психологів дошкільних навчальних закладів та практичних психологів загальноосвітніх навчальних закладів, а називаються «практичними психологами навчальних закладів».

До 10 жовтня керівник навчального закладу має подати до атестаційної комісії списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації, із **вказанням строків проходження підвищення кваліфікації** (пункт 3.1 Типового положення).

Відповідно до Типового положення **атестація педагогічних працівників навчальних закладів є обов'язковою** і чергова атестація здійснюється один раз на п'ять років. ψ

ПОРАДЬТЕ ВЧИТЕЛЮ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ!

Читайте на сторінках журналу:

- сценарії свят для різних вікових груп, методика їх підготовки та проведення
- ноти та тексти пісень у зручному форматі та інше

ЕКСКЛЮЗИВНІ тематичні випуски у 2013 році:

- Найкращі сценарії свят: Осінь-Зима
- Найкращі сценарії свят: Весна-Літо

з викройками костюмів

Не встигли передплатити на пошті? Передплатіть у редакції!

тел./факс: 0 (44) 586-56-06
e-mail: peredplata@mcf.com.ua
www.shop.mcf.com.ua